

Ebazpena: R003/2025

Espedientea: E061/2022

Vitoria-Gasteiz, 2025eko urtarrilaren 29a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordea kide hauek osatzen dute: Violeta Ruiz Almendral, presidenteak, eta Sofía Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese bokalek. Eta, honakoa erabaki du gaurko egunez:

ERABAKIA

Gipuzkoako Foru Aldundiak (aurrerantzean, GFA) Zerga Administrazioako Estatu Agentziaren (aurrerantzean, ZAEA) aurka planteatutako gatazkari buruzkoa, zeinaren bidez zehaztu nahi baita zeinek duen pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren atxikipenak eta konturako sarrerak ordainarazteko eskumena, MUFACEk 2017ko ekitaldian jasotzaile batzuei ordaindutako prestazioei dagokienez (7.761,36 euro guztira). Gatazka hori Arbitraje Batzorde honetan izapidetzen ari da, 61/2022 espediente-zenbakiarekin.

AURREKARIAK

1.- 2020ko ekainaren 24an, GFAk idazki bat aurkeztu zuen ZAEAn posta elektronikoz. Idazki horretan, diru-kantitate bat transferitzeko eskatzen zuen (guztira, 93.228,97 euro), MUFACE entitateak Gipuzkoako lurralde historikoan bizilekua zuten hainbat jasotzailerik 2017ko ekitaldian ordaindutako prestazioetan

pertsona fisikoen errentaren gaineko zergan egindako atxikipen eta konturako sarrerengatik.

2.- ZAEAk, autolikidazioa zuzentzeko 2022ko apirilaren 18ko ebazpen-proposamenaren bidez, eta 2022ko apirilaren 21ean GFari jakinarazi ondoren, zati batean baietsi zuen eskaera, 85.467,61 eurotan, hain zuzen.

Hala ere, ebazpen horretan ZAEAk ukatu egin zuen hamaika jasotzaileren ordainsarien gaineko atxikipenei eta konturako sarrerei zegokien itzulketa egitea, 7.761,36 euro guztira. Izan ere, ZAEaren ustez, jasotzaileek bi entitatetan zerbitzua eman dute, eta entitate horiek Estatuko Administrazio Orokorraren edo haren entitate instituzionalen parte dira, baina ez organismo autonomoa, ezta enpresa-entitate publikoa ere. Zehazki, hauek: SECTSA eta Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusiaren Gipuzkoako Probintzia Zuzendaritza.

3.- 2022ko ekainaren 2an, GFAk inhibizio-errekerimendua jakinarazi zion ZAEari, atxikipen eta konturako sarrera horien gaineko eskumena harena zela eta.

4.- ZAEAk ez zion erantzun inhibizio-errekerimenduari, eta, ondorioz, isilbidez baztertu zuen; beraz, eskumena berea zela berretsi zuen, ez zionez errekerimenduari erantzun abenduaren 28ko 1760/2007 Errege Dekretuak onartutako Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunean ezarritako Arbitraje Batzordearen Erregelamenduaren 13.1 artikulua horretarako ematen duen hilabeteko epean.

5.- 2022ko uztailaren 22an, GFAk gatazka aurkeztu zuen Arbitraje Batzordean, MUFACE entitateak 2017ko ekitaldian zenbait jasotzaileri ordaindutako prestazioetan egindako atxikipenak ordainarazteko eskumenari buruzkoa. Prozedura arruntari jarraituz izapidetu da, eta, beraz, bete egin da ZAEAk alegazioak egiteko eta dagozkion frogak eta dokumentazioa aurkezteko eta proposatzeko izapidea; horrekin batera, espedientearen berri eman zaie prozedurako interesdun guztiei. Horren emaitza espedienteen jaso da.

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena.

Arbitraje Batzordeak gatazka hau ebazteko eskumena du, Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Ituna (aurrerantzean, Ekonomia Ituna) onartzen duen maiatzaren 23ko 12/2002 Legearen 66.Bat artikuluan xedatutakoari jarraikiz. Lege horren arabera, Arbitraje Batzordearen eskumenak dira:

«a) Estatuko Administrazioaren eta foru-aldundien artean edo foru-aldundien eta beste autonomia-erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren gatazkak ebaztea, bai tributu itunduen lotuneen aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteko, sozietateen gaineko zergaren edota balio erantsiaren gaineko zergaren baterako tributazioaren kasuetan.

b) Banakako tributu-harremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea.

c) Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea».

2.- Aplikatu beharreko arauak.

PFEZaren lan-etekinengatiko atxikipenak eta konturako sarrerak ordainarazteko eskumena zein administraziok duen zehazteko, Ekonomia Itunaren 7. artikuluan xedatutakoa hartu behar da kontuan (jatorrizko idazkeran). Honako hau zioen:

Bat. Lan-etekinak direla-eta egiten diren atxikipenak eta konturako sarrerak, honako kasu hauetan, lurraldea dela-eta eskuduna den foru-aldundiak eskatuko ditu, zeinek bere araudia betez:

a) Euskadin egindako lan edo zerbitzuetatik datozen etekinak.

(...)

b) Gizarte Segurantzaren eta Klase Pasiboen araubide publikoetatik hartzen diren pentsioen, hartzeko pasiboen eta prestazioen etekinak, baita Enpleguko Institutu Nazionaletik, "Montepio"-etatik eta mutualitateetatik, enplegua sustatzeko funtsetatik, pentsio-planetatik eta borondatezko gizarte-aurreikuspeneko erakundeetatik datozenak ere, eta enpresen eta

beste erakunde batzuen prestazio pasiboak, baldin eta jasotzailearen ohiko bizilekua Euskadin badago.

(...)

Bi. Aurreko apartatuan xedatutakoa hala izan arren, Estatuko Administrazioari dagozkio Estatuak bere funtzionarioei eta lan-kontratuz eta administrazio-kontratuz dituen enplegatuei emandako ordainsari aktibo eta pasiboen gaineko atxikipenak; jasotzaileak barik beste pertsona batek sortutako pentsioak ere ordainsari horien artean sartzen dira.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa ez zaie aplikatuko erakunde autonomoetako eta enpresa-erakunde publikoetako funtzionarioei eta langileei.

Abenduaren 28ko 10/2017 Legeak Ekonomia Itunaren 7.Bi artikulua azken paragrafoa aldatu zuen (2017ko abenduaren 30ean jarri zena indarrean), eta aurretik jasotako zerrenda handitu zen. Honela idatzita geratu zen:

«Aurreko paragrafoan xedatutakoa ez zaie aplikatuko erakunde autonomoetako eta enpresa-erakunde publikoetako funtzionarioei eta langileei, ez eta Estatuko merkataritza-sozietateetakoei, Estatuan adskribatutako partzuergoetakoei, Estatuko fundazioetakoei, transferitu gabeko unibertsitate publikoetakoei eta Euskadiko lurraldean dauden portuetako agintarizetakoei ere».

3.- GFaren jarrera.

GFaren ustez, bai MUFACE (entitate ordaintzailea) bai SECTSA eta Gipuzkoako Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Orokorraren Probintzia Zuzendaritza (erakunde enplegatzaileak) «organismo autonomoak eta enpresa-entitate publikoak» dira, eta ez «Estatuko Administrazioaren» parte.

Horrenbestez, GFAk uste du eztabaidagai diren atxikipenek eta konturako sarrerek ez dutela betetzen Ekonomia Itunaren 7.Bi artikuluko lehen paragrafoan ezarritako baldintza (arau orokorraren salbuespena da).

Horregatik, GFAk uste du, 7.Bat.b) artikuluan ezarritako lotunea aplikatuta, atxikipen horien diru-kantitateak jasotzailearen ohiko bizilekuan sartu behar zirela.

Beraz, GFari dagokio gatazka honen xede diren ordainsarien gaineko atxikipenak ordainarazteko eskumena, auziari loturiko jasotzaile guztiek Gipuzkoan baitzuten egoitza.

Bere irizpidea defendatzeko, Gipuzkoako Foru Aldundia Auzitegi Gorenaren 2018ko apirilaren 17ko 617/2018 Epaian adierazitakoan oinarritzen da. Epai horrek Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordearen 4/2017 Ebazpenaren aurka jarritako errekurtsua ebazten du, 10/2015 gatazkan (MUFACeri buruzkoa). Horren arabera, Ekonomia Itunaren 7.Bi artikuluen lehen paragrafoa (salbuespena) hertsiki aplikatu behar zaio Estatuko Administrazio Orokorrari, eta, beraz, sektore publiko instituzionala osatzen duten entitate enplegatzaileetako

langileen (ohiko bizilekua Gipuzkoan) ordainsari pasiboen atxikipenak, gatazka honetan gertatzen den bezala, GFAn sartu behar ziren, Ekonomia Itunaren 7.Bat.b) artikuluan ezarritako lotunea aplikatuz.

4.- ZAEAREN jarrera.

Bestalde, ZAEAREN arabera, auzitan diren atxikipenak egin zitzaizkien jasotzaileek zerbitzua eman zuten Estatuko Administrazio Orokorren edo Estatuko sektore publiko instituzionaleko entitateetan, baina entitate horiek ez ziren ez organismo autonomo ez enpresa-entitate publiko.

Alde batetik, ZAEAK uste du GFAK alegatu duen Auzitegi Gorenaren 2018ko apirilaren 17ko epaia ezin dela doktrina errepikatutzat jo, ez baitu jurisprudentziarik eratu, Kode Zibilaren 1.6 artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako. Hori dela eta, ZAEAK uste du epai hori MUFACE entitateari bakarrik aplikatu beharko litzaiokeela eta ez litzatekeela egokia izango organismo autonomoak edo enpresa-entitate publikoak ez diren estatuko beste pertsona juridiko-publiko batzuetara zabaltzea.

Bestalde, ZAEAK adierazten du Ekonomia Itunean legegileak «Estatua» edo «Estatuko Administrazioa» hitzak erabiltzen dituenean, Estatuari edo Estatuko Administrazioari erreferentzia egiteko erabiltzen dituela, eta ez Estatuko Administrazio Orokorri. Horrela, Ekonomia Itunak xedatzen duena da Estatuko Administrazioari dagozkiola «Estatuko Administrazio Orokorreko» eta «Estatuko Administrazio Instituzionaleko» langileek jasotako ordainsarien atxikipenak,

7. artikuluko Bi apartatuko bigarren paragrafoan berariaz jasotzen diren salbuespenekin.

Eta gatazka honetako entitateak ez direnez ez organismo autonomo ez enpresa-entitate publiko, ZAEAREN iritzian, 7.Bi artikulua bigarren paragrafoan ezarritako salbuespenetik kanpo leudeke, baina Itunaren 7.Bi artikulua lehen paragrafoko salbuespenaren babesean, gatazka honen xede diren aldietan indarrean zegoen idazkeraz.

Horrela, bada, ZAEAK uste du berari dagokiola GFAK erreklamaturako atxikipenak ordainaraztea; izan ere, MUFACEk atxikipenak egin zizkien jasotzaileei, eta horiek zerbitzua eman zuten Estatuko Administrazio Orokorraren edo Estatuko sektore publiko instituzionaleko entitateetan, entitate horiek ez organismo autonomo ez enpresa-entitate publiko izan gabe.

5.- Arbitraje Batzordearen jarrera.

Arbitraje Batzordearen 15/2016 (24/2014 gatazka), 4/2017 (10/2015 gatazka), 76/2022 (38/2020 gatazka) eta 137/2022 (36/2018 gatazka) ebazpenen bidez ebatzi da zeinena den ordainarazteko eskumena funtzionarioei eta langile lan-kontratudunei edo administrazio-kontratudun langileei ordaindutako hartzeko aktibo zein pasiboengatik (alarguntzakoak eta zurztasunekoak barne) Estatuko Administrazioak (lurraldekoak) eta Estatuko Administrazio Institutuzionalak egindako atxikipenen gainean. Ebazpenak erreproduzitzat ematen ditugu oso-
osorik.

Hala, Arbitraje Batzordearen ustez, funtzionarioen eta enplegatu publikoen atxikipenak ordainarazteko eskumena honako eskema honen inguruan egituratzen da:

a) Arau orokorraren bidez, ondoriozta daiteke jasotzailearen bizilekua dela prestazio pasiboari dagozkien atxikipenak ordainarazteko eskumena zehazteko lotunea; aitzitik, prestazio aktiboari dagozkien atxikipenen kasuan, lotunea lantokia da.

b) Arau orokorrari salbuespen bakarra egin zaio (zehatz edo zorrotz interpretatu beharrekoa) Estatuko Administrazioak Estatuko funtzionarioei eta lan-kontratuz eta administrazio-kontratuz dituen enplegatuei ordaindutako lansari aktibo zein pasiboetan egindako atxikipenetarako, eta horiek Estatuko Administrazioari (lurraldekoari) esleitzen zaizkio.

Azkenik, salbuespenaren salbuespen bat dago, eta, horren arabera, ez zaie aurreko salbuespena aplikatuko, eta, beraz, arau orokorra aplikatuko zaie Estatuko funtzionario eta lan-kontratupeko edo administrazio-kontratudun langile izan diren jasotzaileei, baldin eta Estatuko organismo publiko jakin batzuetan jardun badute: organismo autonomoetan eta enpresa-entitate publikoetan. Ekonomia Itunaren 7.2 artikulua organismo autonomoak eta enpresa-entitate publikoak aipatzen dituenean, Estatuko Administrazio Instituzionala osatzen duten ente guztiak ditu aintzat.

c) Ekonomia Itunak ez dauka aurreikusita EAERI esleitzea bertako administrazioak berak bere funtzionario eta enplegatu publikoei ordaindutako ordainsarien atxikipenak eta konturako diru-sarrerak.

Auzitegi Gorenaren epai batzuek (2018ko apirilaren 17ko (ECLI:ES:TS:2018:1398), 2023ko urriaren 16ko (ECLI:ES:TS:2023:4215) eta 2023ko urriaren 24ko (ECLI:ES:TS:2023:4304) epaiek), halaber, jurisprudenzia irmoa eta baketsua sortu dute, eta 4/2017, 76/2022 eta 137/2022 ebazpenak berretsi dituzte, hurrenez hurren.

Beraz, Arbitraje Batzorde honek uste du gatazka honi *mutatis mutandis* aplikatutako doktrina irmo eta errepikatua badagoela, Auzitegi Gorenak berretsia 2018ko apirilaren 17ko epaian. Doktrina horrekin lotuta, Auzitegi Gorenak 2023ko urriaren 16an eta 2023ko urriaren 24an emandako epaiek berretsi zuten 2018ko apirilaren 17ko epaian jasotako ondorioak aplikatuko zaizkiola, halaber, Estatuko Administrazio Institutuzionala osatzen duen beste edozein entitateri, gatazka honetan gertatzen den bezala, eta ezartzen da organismo autonomo edo enpresa-entitate publiko gisa katalogatu ez izanak ez gintuzkeela Ekonomia Itunaren 7.2 artikuluko araura igorriko, baizik eta tokiko arau orokorrera edo 7.1 artikuluko *lex loci*-ra.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak honako hau

ERABAKI DU

1.- Deklaratzea Gipuzkoako Foru Aldundiari dagokiola MUFACEk 2017ko ekitaldian egindako atxikipenak ordainarazteko eskumena, hau da, ohiko bizilekua Gipuzkoako Lurralde Historikoan zuten eta zerbitzuak SECTSA eta Gipuzkoako Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusiaren Probintzia Zuzendaritzan eman zituzten funtzionarioei edo enplegatuei pentsioen eta hartzeko pasiboen errentengatik ordaindutako kopuruen gainean egindako atxikipenak.

2.- Erabaki hau Gipuzkoako Foru Aldundiari, Zerga Administrazioako Estatu Agentziari eta MUFACEri jakinaraztea.

Izpta.: Violeta Ruiz Almendral.

Izpta.: Sofía Arana Landín.

Izpta.: Javier Muguruza Arrese.